

Mazumtirdzniecības pieaugums septembrī piebremzējas

Publicēts: 31.01.2018.

Mazumtirdzniecības apgrozījuma gada pieaugums šā gada septembrī ir samazinājies līdz 0,5%, uzrādot zemāko pieaugumu šā gada laikā, savukārt salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi mazumtirdzniecības apgrozījums ir bijis par 0,8% mazāks, liecina jaunākie Centrālās statistikas pārvaldes dati.

Salīdzinoši zemi mazumtirdzniecības pieauguma tempi ir bijuši jau visa 2016.gada laikā, gada pirmajos deviņos mēnešos kopā mazumtirdzniecībai pieaugot par 1,8%. Lēno mazumtirdzniecības izaugsmi, kas šogad bijusi jūtami zemāka nekā kaimiņvalstīs Lietuvā un Igaunijā, lielā mērā noteikuši tradicionāli ļoti svārstīgie un atsevišķos mēnešos spēcīgi krītošie degvielas tirdzniecības apjomi. Gada pirmajos deviņos mēnešos kopā degvielas mazumtirdzniecība, neskatoties uz krītošajām degvielas cenām, ir palielinājusies tikai par 0,6%, savukārt septembrī, salīdzinot ar pagājušā gada septembri, degvielas pārdošana mazumtirdzniecībā samazinājusies par 1,6%.

Noderīga ziņa? Padalies!

Septembrī jau trešo mēnesi pēc kārtas ir samazinājies pārtikas preču pārdošanas apjoms gada griezumā, salīdzinājumā ar pagājušā gada septembri sarūkot par 1,8%. Šāda dinamika laikā, kad pārtikas pārdošanas apjomi sarūk vairākus mēnešus pēc kārtas, iepriekš laikā pēc krīzes nav bijusi vērojama un varētu likt domāt gan par pieaugušu emigrāciju, gan trūcīgāko mājāsaimniecību finansiālās situācijas pasliktināšanos, ierobežojot izdevumus pārtikai. Kopumā gada pirmajos deviņos mēnešos pārtikas mazumtirdzniecība, salīdzinot ar pagājušā gada attiecīgo periodu, ir samazinājusies par 0,1%.

Savukārt spēcīgāki pieauguma tempi saglabājas nepārtikas preču, atskaitot degvielu, tirdzniecībā. Septembrī salīdzinājumā ar pagājušā gada septembri, nepārtikas preču tirdzniecība bez degvielas ir palielinājusies par 3,0%, bet gada pirmajos deviņos mēnešos kopumā augusi par 4,1%. No nepārtikas preču grupām straujākie pārdošanas apjomu pieaugumi septembrī bija apģērbiem un apaviem – par 11,3%, metālizstrādājumiem, būvmateriāliem un santehnikai – par 7,3% un kultūras un atpūtas precēm – par 9,1%. Tradicionāli strauji augusi arī tirdzniecība pa pastu un interneta veikalos – par 12,2%. Savukārt mājāsaimniecības elektropreču pārdošanas apjomi septembrī, salīdzinot ar pagājušā gada septembri, samazinājās par 16,2%.

Lai arī zemos tirdzniecības pieauguma tempus šogad noteikusi galvenokārt degvielas tirdzniecība, pēdējos mēnešos jūtami piebremzējies arī pārējo preču mazumtirdzniecības apgrozījuma pieaugums. Septembrī mazumtirdzniecības apgrozījums, atskaitot degvielas tirdzniecību, salīdzinājumā ar pagājušā gada septembri palielinājies tikai ļoti mēreni – par 1,0%, un pieaugumi tempi jau trīs mēnešus ir bijuši zemāki nekā 2011.gada sākumā. Šāda dinamika liek domāt, ka iedzīvotāju tēriņus pēdējā laikā sākuši ietekmēt jau kādi citi iemesli, kas bijuši spēcīgāki par joprojām aktuālajiem patēriņu veicinošajiem faktoriem – joprojām salīdzinoši spēcīgo algu pieaugumu, bezdarba līmeņa mazināšanos un mēreno kopējās nodarbinātības pieaugumu, kā arī ļoti zemo inflācijas līmeni.

Starp patēriņu bremsējošajiem faktoriem varētu būt gan iedzīvotāju piesardzības palielināšanās un uzkrājumu veidošana, gan izdevumu pieaugums pakalpojumiem, tajā skaitā veselības aprūpes pieejamības samazināšanās, kas būtiski palielinājusi izdevumus veselības aprūpei, skarot vismazāk turīgās iedzīvotāju grupas, gan iespējams sezonālas emigrācijas pieaugums, atsevišķās nozarēs, kā būvniecībā, būtiski sarūkot darba vietu skaitam.

Par iedzīvotāju zināmu iedzīvotāju piesardzības pieaugumu un uzkrājumu veidošanu liecina gan augošie mājsaimniecību depozītu apjomi komercbankās, gan patērētāju noskaņojuma pakāpeniskā pasliktināšanās 2016.gada laikā ESI indeksā, gan pēdējos mēnešos vērojama iedzīvotāju pesimisma pieaugums par savu ģimeņu materiālo stāvokli pēc gada *Baltic International Bank* Latvijas barometra aptaujā.

Līdzīgi mēreni kopējā pieauguma tempi mazumtirdzniecībā varētu saglabāties arī turpmākajos mēnešos, līdz brīdim, kad iedzīvotāju tēriņus sāks aktivizēt būvniecības nozares atgūšanās, kā arī finansējuma palielināšana nākamā gada valsts budžetā iedzīvotājiem svarīgāko jomu, kā veselības aprūpe un izglītība, nodrošināšanai.

 [Pieteikties jaunumu saņemšanai e-pastā](#)

Vairāk par šo tēmu

[FM: Jūlijā strauji palielinājās tirdzniecība nepārtikas preču veikalos](#)

31/08/2020

[FM: Jūnijā pieauga gan pārtikas, gan nepārtikas preču mazumtirdzniecība](#)

29/07/2020

[FM: Mazumtirdzniecības rezultātus maijā pozitīvi ietekmēja pārtikas un degvielas tirdzniecība](#)

29/06/2020

<https://www.fm.gov.lv/lv/mazumtirdzniecibas-pieaugums-septembri-piebremzejas>